

Reserapport från ICOM-CC 16th Triennial Conference

Lissabon, 19-23 september 2011

Under fem fantastiskt soliga dagar träffades 900 konservatorer och forskare från 70 länder i Lissabon. Det visade sig vara den största konferensen någonsin inom kulturområdet som arrangerats i Portugal. Temat för årets konferens var "Cultural Heritage/Cultural Identity: The Role of Conservation". Totalt hölls 214 föreläsningar i fem parallella sektioner. Utöver detta presenterades det även 35 posters. Det var svårt att välja mellan de olika föreläsningarna, då ämnet för flertalet var mycket intressant. Föreläsningar med teoretiska och praktiska inriktning blandades och dagarna fylldes således med många nya intryck och idéer.

Textilkonservatorerna hade sina presentationer på torsdagen och eftermiddagen samkoordinerades med etnografiskt material. Jag hade förmånen att vara moderator delar av dagen. Flera intressanta föreläsningar fångade mitt intresse och min förvåning. Rebecca Tinkham Hewett från Museum of New Mexico berättade hur de sanerar föremålen från arsenik. Det var lätt att sanera föremålen genom våtrengöring och när hon fick frågan om hur de tog hand om vattnet, svarade hon bara att de fått tillstånd att skölja ut det i avloppet. I New Mexico har man inte så strikta regler kring kemikaliehantering och det förvånade mig att man på museet inte tog ett egenansvar för kemikalieresterna.

Två föredrag fångade mitt intresse lite extra. Huw Owens från Universitetet i Manchester hade i samarbete med Historic Royal Palaces arbetat fram en metod för att återge originalfärgerna i vävda tapeter. Med hjälp av analyser av tapeternas färger på baksidan, som oftast inte är lite nedbrutna och blekta som framsidan, tog man fram ett färgspektrum som man sedan belyste tapeterna med. På detta sätt kunde man "trolla" fram originalfärgen på tapeterna och besökarna kan för första gången uppleva hur tapeterna en gång sett ut. Mika Takami från Historic Royal Palaces höll ett föredrag om en konservering av en paradäng. Sängomhängena var av tryckt silkessammet och hade med tiden blivit mycket nötta och sköra. Man ville förstärka sängomhängena samtidigt som man ville lyfta fram trycket på sammeten. Sedan början av 2000-talet har man inom textilkonserveringen provat sig fram med digitalt tryck på polyesterslöja. Vid tester med denna metod, tyckte man att polyesterslöjan var för opak och originaltyget framträdde inte tillräckligt. I England har man en tradition av att använda nylon tyll. Många, däribland jag själv, är ganska kritiska till nylon tyll eftersom den har sämre åldringsegenskaper och är relativt ljuskänslig. Man fotograferade av det tryckta mönstret och "reparerade" det i Photoshop. Tyvärr kunde man inte trycka mönstret i full bredd då det var svårt att få det helt överensstämmande med originalet. Istället fick man arbeta med länder om 150 x 60 cm. Detta ledde till att arbetet med att sy fast tyllen blev mycket omfattande och kommer att pågå än en tid framöver. När jag såg resultatet blev jag mycket imponerad och anser nu att även om nylon tyll inte har samma livslängd som polyesterslöja, är det ett mycket bra alternativ för att få en mer genomsiktighet när man syr fast stöd mot framsidan. Mika hade även med sig prover på den tryckta nylon tyllen som hon delade ut till alla som var intresserade.

Ett annat föredrag som jag vill lyfta fram var det enda föredrag av en svensk konservator. Margareta Bergstrand på RAÄ höll ett föredrag om det pågående FoU projektet om flamskyddade textilier. Det var mycket intressant att höra hur långt man kommit i denna undersökning och framförallt att det lutar åt att man inte ska våtrengöra flamskyddade textilier, då detta kan påskynda nedbrytningsprocessen.

Det arrangerades besök på olika kulturella platser både före och efter konferensen. Jag passade på att följa med på en utflykt till världsarvet Sintra. Innan Sintra besökte vi Mafra. Ett palats och med tillhörande kyrka, som låg långt ut i ödebygden när det byggdes. Det stora biblioteket har gjort palatset känt över hela världen och det var verkligen värt besöket. När vi kom till Sintra fick vi en guidad tur av slottet. Tyvärr fanns det inte tid att gå hela vägen upp till Pena National Palace, men vi hann med en sväng längst med handelsgatan. Dagen avslutades med ett besök i Cascais och fötterna svalkades i Atlanten.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till Svenska ICOM och Syskonen Bothéns stiftelse som gjorde denna vidareutbildning möjlig.

Oktober 2011
Pia Christensson